

SPĚKTRUM 4

STU

PERIODIKUM STU V BRATISLAVE – AKADEMICKÝ ROK 2013/2014 DECEMBER – ROČNÍK XX. / 52./

Stretnutie rektorov technických univerzít str. 3

Ocenenie rektora STU str. 3

Novovymenovaní profesori str. 4

Hovorí sa, že to, čo sa opakuje, po čase zo-
všednie. Neplatí to pre Vianoce. Prichádzajú
s astronomickou presnosťou a sú nám stále
milé, vítané. Tvoria zenit rodinnej pohody
a šťastia. Nie sú o darčekom, či preplnených
stoloch. Rozhodujúca je všadeprítomná, ne-
všedná a neopakovateľná atmosféra.
A predsa zaznamenávame aj zmeny. Na via-
nočných pozdravoch je predtlačný text.
Ľudskej ruke zostáva už len podpísať sa.
Vytráca sa roztrásené písmo upravovanej
ruky. Nevedno či zostane aj podpis. Treba
dúfať, že elektronický podpis nevstúpi na
túto posvätnú pôdu. Prajeme si príjemné,
veselé, štedré... Roky som pokladal slovo
štedré v spojení s vianočnými sviatkami za
formalizmus. Za niečo nadbytočné. Veď čože
nám chýbalo? Celosvetový fenomén chudoby
vracia toto slovo do reality našich dní. Novú
podobu majú slová solidarita, súcit, charita.
Chudoba nás dobehla. Je najvyšší čas zamys-
lieť sa nad skutočnými hodnotami. Čoraz
častejšie sa ozývajú hlasy, že pretrvávajú-
ca kríza má pôvod v morálke. Nositeľom
a tvorcom morálnych hodnôt je človek. Aké
jednoduché. Nik nechce, aby sme sa vrátili
do jaskýň (ani by sme sa nepopratali), ale
bolo by treba viac pokory a úcty k skutočným
a trvalým ľudským hodnotám. Nadmerná
spotreba nad potrebu ničí prírodu. Mrhajú
sa zdroje a deformuje sám človek. V hod-
notových kritériách začína dominovať pre
nás všedný či samozrejmý pohár pitnej vody.
Čoraz častejšie a dôraznejšie si treba pripo-
menúť múdre slová indiánskeho náčelníka:
Keď človek vyrúbe posledný strom, chytí
poslednú rybu, vyschne posledná rieka,
pochopí, že peniaze sa nedajú jesť.
Cez Vianoce si dávame nemálo, neraz ne-
splniteľných predsavzatí. Prichodí najvyšší
čas citlivejšie načúvať Matku prírodu, v lone
ktorej je človek hosťom, a nie dobyvateľom.
Ľudská duša, ten zložitý a nepoznaný svet
nášho Ja si pýta to, čo človeka robí člove-
kom. Prediera sa v každom z nás človečina.
Na duševnú terapiu musí byť človek prí-
pravený v pokore. Nech sú vianočné chvíle
pozastavením, spytovaním, zamyslením
a najmä nádejou.

MILAN PETRÁŠ

SPEKTRUM 4

Vydáva Slovenská technická univerzita v Bratislave,
Vazovova 5, 812 43 Bratislava,
mobil: 0917 669 584, fax: 02/57294 333, e-mail: spektrum@stuba.sk

Obsah

ĽUDIA, TÉMY, UDALOSTI	3 - 4
Stretnutie rektorov technických univerzít	
Ocenenie rektora STU	
Novovymenovaní profesori	
ZAÚJALO NÁS	5
Jubileum rektora R. Redhammera	
OČAMI ŠTUDENTOV	6
Ako sa rodí úspešný príbeh II.	
KALEIDOSKOP	7
Oceňovanie v atmosfére Vianoc	
STAVEBNÁ FAKULTA	8
Stavebná fakulta a Stavba roka 2013	
STROJNÍKA FAKULTA	9
Oceňovanie na Strojníckej fakulte	
Prednáška A. Reimolda	
FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY	10
STU prispieva k projektu Dunajská stratégia	
FAKULTA CHEMICKEJ A POTRAVINÁRSKEJ TECHNOLOGIE	11
60. výročie založenia Katedry technológie ropy	
Životná púť profesora Baxu	
FAKULTA ARCHITEKTÚRY	12
Pavilón pred Fakultou architektúry	
Fernando Serapião na FA	
MATERIÁLOVOTECHNOLOGICKÁ FAKULTA SO SÍDLOM V TRNAVE	13
Zlatý certifikát audítora pre doc. Ivetu Paulovú	
Cena ÚNMS SR udelená študentke MTF STU	
Prvé doktorandské fórum	
FAKULTA INFORMATIKY A INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ	14
FIIT oslavuje svoje 10. výročie	
ŠPORT	15
Predseda SOA je z FCHPT STU	
Squashový turnaj	

SPEKTRUM STU

Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949;
Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967;
Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970;
Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990;
Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994

Výkonná redaktorka: Iva Šajbidorová

Grafická koncepcia: Matúš Leľovský, Juraj Blaško

Grafická úprava: Ivan Páleník

Redakčná rada: Irena Dorotjaková, Miroslav Hutňan, Valéria Kocianová, Marian Králik, Zuzana Marušincová,
Ivan Páleník, Marián Peciar, Milan Petráš (predseda), Tatiana Sikorová, Daniela Špirková, Peter Telek, Eva Troščáková.

Tlač: Vydavateľstvo STU, Bratislava, **Registrácia:** EV 3646/09. ISSN 1336-2593, **Periodicita vydávania:** 10 čísiel /rok,
IČO: 397687, **Dátum vydania:** 19.12.2013

Foto na titulnej strane: Elektronické Vianoce

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi. Nepredajné.

Stretnutie rektorov technických univerzít

Na stretnutí, ktoré sa konalo 14. – 16. novembra 2013, rektori štyroch prestížnych technických univerzít – Robert Redhammer STU Bratislava, Václav Havlíček ČVUT Praha, Sabine Seidler TU Viedeň, Gábor Péceli BME Budapešť – rokovali predovšetkým o spolupráci v oblasti vedy a výskumu. Veľkou výzvou pre vedecké kolektívy v celej Európe je projekt Horizont 2020, hlavný grantový program Európskej únie, ktorý podporuje spoluprácu medzinárodných kolektívov. Ambíciu zvýšiť svoj podiel na tomto programe majú vedenia všetkých štyroch univerzít, ktoré sa stretli na pôde Slovenskej technickej univerzity v Bratislave.

V rámci Horizontu 2020 rozdeľuje Európska únia 70 miliárd eur, prvú výzvu zverejní Európska komisia ešte do konca tohto roka. „Zapojenie do programu Horizont 2020 je pre Slovenskú technickú univerzitu kľúčová priorita. Využívame podporu Národného kontaktného bodu pre Slovensko a snažíme sa poskytnúť podporu každému vedeckému kolektívu, ktorý má záujem vstupovať do medzinárodných konzorcií pripravujúcich projekty Horizont. Už na budúci týždeň organizujeme na STU veľký informačný deň pre vedecké kolektívy, aby boli pripravené reagovať na prvé výzvy. Horizont nahrádza končiaci 7. Rámcový program Európskej únie, v rámci ktorého si STU počínala celkom dobre. Len v roku 2012 naše tímy riešili 24 projektov v rámci 7. Rámcového programu,

naším zámerom je úspešnosť ešte výrazne zvýšiť,” hovorí rektor Slovenskej technickej univerzity v Bratislave Robert Redhammer.

V rámci 7. rámcového programu riešila STU predovšetkým projekty v oblasti biotechnológií, informačných a komunikačných technológií, nanotechnológií, mikroelektroniky, jadrovej energetiky a nových materiálov, napr. pre jadrové reaktory novej generácie. Horizont 2020 sa rovnako sústreďuje na oblasti, ktoré majú zvýšiť konkurencieschopnosť ekonomiky EÚ, najmä inovácie, moderné informačné technológie, energie, zelenú dopravu, klímu, potravinovú bezpečnosť, ochranu zdravia. To sú oblasti, na ktoré sa orientuje aj Slovenská technická univerzita a na ktoré kladie dôraz pri posilňovaní vý-

skumnej infraštruktúry v rámci Univerzitného vedeckého parku Science City Bratislava.

Horizont oproti predošlému programu chce zjednodušiť administratívu projektov a zrýchliť prístup vedeckých kolektívov k financiam.

Rektori okrem tejto problematiky hovorili aj o výmene študentov, o možných spoločných vzdelávacích aktivitách a dotkli sa aj spolupráce pri organizovaní kultúrnych a športových podujatí, ako bol napríklad minuloročný prvý ročník podujatia Univerzitná regata Bratislava.

ANDREA HAJDÚCHOVÁ
Foto: MATEJ KOVÁČ

Ocenenie rektora STU

Pri príležitosti životného jubilea si rektor STU prevzal Medailu SAV za podporu vedy z rúk predsedu Jaromíra Pastoreka, počas slávnostného zasadnutia Vedeckej rady SAV 5. decembra 2013 v Smoleniciach.

Fakulta architektúry STU udelila rektorovi Robertovi Redhammerovi Medailu Emila Belluša za dlhodobú systematickú podporu

výskumu v oblasti architektúry v prostredí Slovenskej technickej univerzity. Medailu si R. Redhammer prevzal z rúk dekanke Ľubice Vitkovej 21. 11. 2013 počas osláv svojho životného jubilea.

ANDREA HAJDÚCHOVÁ
Foto: ARCHÍV SAV, KAMILA KAPUSTOVÁ

Novovymenovaní profesori

Prezident SR Ivan Gašparovič 26. novembra 2013 vymenoval 45 vysokoškolských profesorov. Zo Slovenskej technickej univerzity si vymenovací dekrét prevzali:

prof. Ing. Pavel Alexy, PhD.

Ústav polymérnych materiálov
študijný odbor: technológia makromolekulových látok
Fakulta chemickej a potravinárskej technológie

Počas svojho pôsobenia na fakulte sa podieľal na zavedení a inovácii viacerých predmetov: skúšobníctvo a testovanie polymérov a výrobkov z polymérov; procesy spracovania polymérov a i. Je spoluautorom 1 monografie, 1 vysokoškolskej učebnice, autorom jedných skrípt

a dvoch učebných textov. Jeho vedecká práca je spojená s problematikou spracovania a stabilizácie polymérov, pričom dlhodobo sa venuje predovšetkým biopolymérom. Výskumná činnosť v oblasti degradácie polyvinylalkoholu viedla k zlepšeniu ekologických parametrov, ako aj úžitkových vlastností zmesí na báze polyvinylalkoholu. Výsledkom jeho práce je udelenie niekoľkých patentov, z toho 2 boli realizované v priemyselnej praxi. Je tiež autorom originálnych riešení pre behúne pneumatík, na ktoré bol udelený patent. Za unikátne riešenie zloženia a technológie spracovania biodegradovateľných zmesí bol ocenený zlatou medailou na medzinárodnej výstave patentov a vynálezov v Taipei a bolo mu udelené ocenenie Technológ roka SR 2012.

prof. Ing. Miloš Čambál, CSc.

Ústav priemyselného inžinierstva a manažmentu
študijný odbor: priemyselné inžinierstvo
Materiálovotechnologická fakulta

Ako pedagóg významne ovplyvnil smerovanie a profilovanie viacerých predmetov v rámci študijného odboru priemyselné inžinierstvo. Je spolugarantom študijného programu priemyselné manažérstvo na doktorandskom stupni štúdia a spolugarantom pre habilitačné

konanie a konanie na vymenovanie profesorov v študijnom odbore priemyselné inžinierstvo. Pedagogicky pôsobí aj v oblasti celoživotného vzdelávania zamestnancov priemyselných podnikov, špecifiky so zameraním na rozvoj manažérskych kompetencií, podnikovú kultúru a riadenie výkonnosti podnikov. V rámci vedeckovýskumnej činnosti bol riešiteľom a spoluriešiteľom viacerých vedeckovýskumných projektov grantových agentúr VEGA, KEGA a APVV, ako aj výskumných úloh medzinárodného charakteru. Je autorom 2 monografií, spoluautorom 2 učebníc a viacerých skrípt a učebných textov. Výsledky jeho práce sú pravidelne publikované v domácich aj zahraničných časopisoch.

prof. Ing. Pavol Švec, CSc.

Ústav technológií a materiálov
študijný odbor: strojárské technológie a materiály
Strojnícka fakulta

Ako pedagóg pôsobí už od roku 1991. Postupne sa zapájal do viacerých pedagogických činností, v súčasnosti prednáša predmety – strojárská metalurgia a konštrukčné materiály. Počas svojej pedagogickej praxe bol vedúcim 20 diplomových a 1 doktorandskej práce. Je au-

torom a spoluautorom 1 monografie, 3 vysokoškolských učebníc a 4 skrípt. Jeho vedeckovýskumný profil je orientovaný na výskum vlastností keramických materiálov pripravených pomocou žiarového lisovania. V odbornej literatúre publikoval 4 karentované články a 15 časopiseckých publikácií. Podieľal sa na riešení 18 projektov viacerých grantových agentúr. Počas študijného pobytu vo Viedni riešil zahraničný projekt pre nemeckú firmu Schott. V spolupráci s priemyslom sa zúčastnil na riešení 12 projektov a 18 expertíznych posudkov zameraných na stanovenie príčin porušenia súčiastok. Je nositeľom jedného autorského osvedčenia.

Prof. Ing. Stanislav Unčík, PhD.

Katedra materiálového inžinierstva
študijný odbor: stavebníctvo
Stavebná fakulta

Od nástupu na fakultu sa zapojil do pedagogickej činnosti. Garanuje a prednáša niekoľko predmetov, a tiež zaviedol a vybudoval nový predmet technológia sanácie. V rámci akreditovaného štúdia súdneho znečistenia garantuje a prednáša predmet stavebné materiály

a preukazovanie zhody. Je autorom alebo spoluautorom 2 učebníc, 4 skrípt a viacerých učebných textov. Aktívne sa podieľa na celoživotnom vzdelávaní pracovníkov v stavebníctve. Jeho výskumná práca je dlhodobo orientovaná najmä na technológiu betónu. V súčasnosti sa venuje meraniu teplotných parametrov stavebných materiálov pri reálnom obsahu vlhkosti a rôznych teplotách. Viedol štyroch úspešných doktorandov. Je autorom alebo spoluautorom 3 monografií, vyše 40 vedeckých recenzovaných článkov a niekoľko desiatok odborných príspevkov. V spolupráci s praxou vypracoval množstvo expertíz a posudkov z oblasti hodnotenia kvality materiálov a diagnostiky stavebných konštrukcií.

Jubileum rektora R. Redhammera

Rektorovi zablahoževal aj prezident SR Ivan Gašparovič.

V živote človeka je viacero mílnikov, ktoré sa spájajú s vekom. Prvé slovo, prvý samostatný krok, puberťácky výstrelok, prvá noc mimo domova, občiansky a vodičský preukaz, prvá výplata, svadba, prvá významnejšia funkcia... a potom to príde a na človeka akosi magicky doľahne prvá životná päťdesiatka... Čo teraz, aké to bude ďalej? Bude to lepšie a ľahšie, alebo horšie a ťažšie? Táto dilema máva rôzne riešenia, v závislosti od obsadenia hercov v divadle života.

Onej magickej päťdesiatky sa teraz dožil aj rektor Slovenskej technickej univerzity Robert Redhammer. Náš priateľ, kolega, šéf, ktorý väčšinu profesijného života prežil medzi nami.

V roku 1988 vyštudoval Elektrotechnickú fakultu SVŠT, na ktorej zostal pracovať ako výskumný pracovník a neskôr učiteľ. V roku 1993 získal svoju prvú hodnosť kandidáta vied, v roku 1995 bol vymenovaný za docenta. Inaugurácia ho zastihla v roku 2011. Počas spomínaných rokov prešiel funkciami od prodekana na FEI STU a prorektora pre oblasť vedy a výskumu, a v roku 2011 skončil na rektorskom stolci svojej alma mater – Slovenskej technickej univerzity v Bratislave.

Vymenovávať všetky aktivity a úspechy nášho rektora by zaplnilo veľa strán textu. Jeho rukopis je možné vidieť v rôznych dokumentoch a rozhodnutiach od univerzitnej až po štátnu úroveň. Ale predsa mi nedá nespomenúť jeden čerstvý projekt, pretože

rozmerom nepatrí medzi obvyklé školské projekty. Na jeho realizáciu bolo treba nabráť riadnu dávku odvahy – spustenie budovania Univerzitného vedeckého parku. A podobné sú aj dva staršie projekty, ktoré by som rád spomenul. Z ich úspechu totiž ťaží univerzita a študenti doteraz – vybudovanie Univerzitného technologického inkubátora na STU a založenie univerzitnej obchodnej spoločnosti STU Scientific, ktorú nám závidia nielen doma, ale aj v zahraničí.

No ohliadnutie sa nie je len o práci. Odvrátenou stránkou je čas na súkromné záľuby, na priateľov, rodinu. Bez tolerancie manželky a detí by celé snaženie nemalo zmysel. Niektorí sa v päťdesiatke obzerajú dozadu a bilancujú. Iní hľadajú dopredu k ďalším výzvam. Viem, že v prípade nášho rektora platí druhé tvrdenie. Viem, že pod jeho vedením sa univerzita pustí do ďalších jedinečných projektov a nebude sa obávať nových výziev.

Za celý kolektív Slovenskej technickej univerzity by som preto chcel nášmu rektorovi Robertovi Redhammerovi zaželať veľa zdravia, pohody – doma aj v práci, a tiež odhodlania plniť svoje vyslovené aj tajné predsavzatia. Verím, že budeme naďalej spolupracovať k spokojnosti kolektívu univerzity, pre dobro študentov a celej spoločnosti.

MARIAN PECIAR

Zlatý mravec 2013 – najlepší študentský projekt

Prečo práve mravec? Jeho prívlastkom je usilovnosť, kreativita, nápaditosť, neúnavnosť, kolektívna práca, organizovanosť, energia a tvorivosť. Je malý a výsledkami jeho práce sú neuveriteľné diela.

Štátny tajomník Ministerstva životného prostredia SR Vojtech Ferencz odovzdal cenu „Zlatý mravec 2013“ za najlepší študentský projekt v oblasti odpadového hospodárstva Bc. Petrovi Sedmákovi z oddelenia environmentálneho inžinierstva FCHPT STU.

I. BODÍK

Ocenenie diplomových prác študentov

Spoločnosť Slovnaft, a. s., v tomto roku opäť ocenila študentov STU. Dňa 11. novembra 2013 vyhlásila víťazov súťaže o najlepšiu diplomovú prácu roku 2013. Ocenenie získali:

Ing. Eduard Manek (FCHPT STU) za Modelovanie katalytického krakovania ťažkých ropných frakcií.

Ing. Michaela Grúberová (SjF STU) za Integráciu manažérskych systémov v spoločnosti Slovnaft montáže a opravy a. s. Ing. Tomáš Trlík (SjF STU) za Hodnotenie spoľahlivosti zariadení v podniku Slovnaft, a. s.

Študent FCHPT Dominik Štefanko, ktorý získal zlatú medailu na 45. ročníku medzinárodnej chemickej olympiády v Moskve 2013 získal ocenenie úspešného účastníka tohto podujatia.

M. HUTŇAN

Kozmetika naša (ne)bezpečná

Sú kozmetické výrobky na trhu Európskej únie bezpečné? Na túto a ďalšie otázky bude odpovedať doc. Ing. Jarmila Hojerová, PhD. (FCHPT STU), prezidentka Slovenského kozmetologického zväzu na pokračujúcich Rozhovorochoch s vedou, pripravovaných Alumni klubom STU. Na prednášku o kozmetike každodennej a nie vždy zdravotne bezchybnej, pozývame všetkých záujemcov 4. februára 2014 o 14. hod. v zasadačke rektora na Vazovovej 5.

R. WAGNEROVÁ

Ako sa rodí úspešný príbeh II.

One letter does matter

(pokračovanie z minulého čísla)

Aj na jednom písmenku záleží. Po úspechu na slovenskom Imagine Cup (IC) sa nám uľavilo. Bola to pre nás prvá spätná väzba, Speekle má niečo do seba a treba v ňom pokračovať. Čakalo nás niekoľko mesiacov príprav na re prezentovanie Slovenska na celosvetovom finále v Petrohrade.

Dali sme hlavy dokopy. Zhodli sme sa, že najlepší spôsob, ako prezentovať náš projekt v dobrom svetle, je zasadiť ho do reálu. Začali sme starostlivo pracovať na jeho prvej beta verzii. Potrebovali sme získať pozitívne referencie od odborníkov počnúc logopédmi a nevynechávajúc tých, ktorí majú skúsenosti s rozbiehaním zaujímavých projektov, ako je ten náš. Potešila nás pozvánka na medzinárodnú logopedickú konferenciu do Banskej Bystrice. Tu bolo to správne publikum, zaoberajúce sa problematikou, ktorú náš projekt má za úlohu riešiť. Zozbierali sme veľa kontaktov a spätnú väzbu od našich aj zahraničných logopédov.

Prvé víťazstvo so sebou prinieslo aj istú dávku publicity. Zrazu sme sa ocitli v novinách a televízii. Články s našimi fotkami sa začali objavovať kade-tade po internete. Odrazu o nás vedela široká verejnosť. Tí, ktorých sa náš projekt osobne dotkol, si nás aj aktívne vyhľadali. Najmä rodičia detí s problémami reči. Zaujímalo ich, či si môžu Speekle niekde vyskúšať, alebo či môžu pomôcť s testovaním. Niektorí si ho chceli rovno zakúpiť. Tak sme sa prihlásili do súťaže Skvelí mladí podnikatelia, pod záštitou Junior Achievement Slovensko. Keďže záujem potenciálnych zákazníkov o Speekle nám ukázal, že naše riešenie má aj podnikateľský potenciál, rozhodli sme sa vyskúšať šťastie. Pripravili sme podnikateľský plán a podnikateľsky orientovanú prezentáciu. Speekle vstúpil na slovenskú startupovú scénu. A stalo sa niečo úžasné a my sme sa usmievali do fotoaparátov :). V rukách sa nám leskol šek ozdobený veľkým nápisom „15 000 €“. Od tohto momentu sme vedeli, že Speekle sa nekončí na Imagine Cup v Rusku. Otvorila sa nám nová cesta, a tak sme sa rozhodli, že ideme do toho. Súčasťou výhry bola aj možnosť reprezentovať Slovensko na medzinárodnej súťaži startupov v belgickom Liège, ktoré bolo len pár dní pred finále IC v Rusku. Čakali nás ešte skúšky, obhajoby bakalárok.

Skončilo sa naše bakalárske štúdium na FIIT STU, a tým sa začal možno najnezabud-

nutelnejší mesiac v našom dovtedajšom živote. Prvou zastávkou bolo Liège. Na súťaži sa prezentovalo niekoľko veľmi zaujímavých startupov z celej Európy. Zaujímavou skúsenosťou bol tzv. dračí brloh, kde sme mali vo vymedzenom čase presvedčiť porotcov v úlohe investorov o výhodnosti investície do nášho podniku. Mnoho z projektov, ktoré s nami súťažili, bolo v oveľa pokročilejšej fáze riešenia a ich tímy pozostávali z pestrejších skupín z rôznych európskych krajín. Síce sme si neodniesli žiadnu výhru, no boli sme bohatší o skúsenosti a pozvánku od spoločnosti Intel na letnú školu pre spoločensky zodpovedné projekty do European Business School vo Frankfurtu.

Po návrate z Belgicka sme leteli na Imagine Cup do Petrohradu. Tu nás privítala usporiadateľská čata Microsoftu oblečená tematicky do červena s medvedím maskotom. Miesto konania bol rozsiahly bývalý olympijský hotel, umiestnený na ostrove na kraji mesta. More však bolo pred nami ukryté za plotmi s ostnatými drôťmi a v noci sme zdvihnutím mostov a vypnutím metra úplne stratili spojenie so zvyškom Petrohradu. Romantika na ruský štýl. Bola to veľkolepá udalosť, plná ľudí z mnohých kultúr. Mohlo by sa zdať, že medzi hlučnými extrovertmi z Japonska, Kórey, USA alebo hispánskych krajín sa nenápadný tím študentov zo Slovenska celkom ľahko stratí. No, my s naším projektom a schopnosťami sme sa dokázali vyrovnáť zahraničnej konkurencii. Program súťaže bol nabitý na prasknutie. Naša hlavná prezentácia pred porotou bola na druhý deň o ôsmej ráno. A to nepočítam dvojhodinovú zmenu času a fakt, že som počas cestovania prechladol. Napriek tomu, sme prezentáciu dali perfektne, s výborným načasovaním a Speekle porotu očividne zaujal. Odchádzali sme s dobrým pocitom. Po tejto súťažnej časti sme prezentovali náš projekt v stánkoch pred novinármi a širokou verejnosťou. Organizátori pre nás pripravili zaujímavý program – ruská dedina s dielňami, medveďom a tradičnými ruským palacinkami, prehliadka Petergofu. Nasledovalo vyhlásenie

víťazov. Vedeli sme, že v súťaži je veľa dobrých projektov a málo miest pre víťazov. No, verili sme, že jednými z nich by sme mohli byť my. Nevyhlásili nás. Boli sme trochu smutní. No, nielen z toho, ale i z ukončenia tejto etapy našej cesty. Užili sme si afterparty, pobehali celé historické centrum, pofotili všetko, čo neutieklo (hlavne architektúru). A späť na Slovensko.

Nastal čas oddychu. Od práce i jeden od druhého. S Veronikou sme sa zúčastnili letnej školy v Nemecku, na ktorú nás pozval Intel. Ondrej podal prihlášku do súťaže Podnikateľský nápad roka 2013. Chceli sme zozbierať ďalšie spätné väzby k nášmu plánovanému podnikaniu, navyše nás zaujala cena pre víťaza a zrejme sme ešte pocítovali určitú nostalgiu za súťažením. To už nastal čas s plánovaním ďalšieho zvyšovania nášho vzdelania. V septembri sme nastúpili na inžinierske štúdium. Boli sme nadšení, že nám fakulta otvorila možnosť pracovať na Speekle ďalej v rámci predmetu Tímový projekt. September sa niesol i v znamení nášho ďalšieho úspechu – vyhrali sme Podnikateľský nápad roka 2013. Spolu s menšou hotovosťou sme získali aj veľký balík služieb od firiem, ktoré nám pomáhajú s marketingom, smerovaním podnikania a aj právnyimi otázkami. V týchto podmienkach sme začali ďalej rozvíjať Speekle, aby ho bolo možné čo najskôr uviesť na reálny trh. Na Noci výskumníkov v bratislavskom Avione sme zbierali reakcie priamo od našej cieľovej skupiny – bežných rodín s deťmi. Začiatkom novembra bol Speekle, s. r. o., úspešne zapísaný do slovenského obchodného registra. Tiež sme boli nominovaní do súťaže Startup. Zvíťazili sme vo svojej kategórii. Jednou z cien bola cesta do niektorej zo svetových metropol startupov, ako je Silicon Valley, Londýn alebo Izrael, kam pôjdeme prezentovať náš startup pred zahraničnými investormi.

Ako veľa sa toho zmenilo za rok! Speekle od svojho vzniku zozbieral mnoho ocenení. Teraz nastal čas uskutočniť to, na čom skutočne záleží – vstup na reálny trh, predaj našich prvých produktov naozajstným zákazníkom. Plán je začiatkom budúceho roka. Sme vďační za všetky podmienky, ktoré nám boli vytvorené zvonka, aby sme mohli podniknúť toto naše dobrodružstvo – našej škole a aj iným organizáciám a jednotlivcom, ktorí nás podporili a stále podporujú. Tešíme sa z každého, kto nám drží palce.

PETER DEMČÁK

Oceňovanie v atmosfére Vianoc

Vianočné stretnutia akademickej obce Slovenskej technickej univerzity sa už stali tradíciou, ktorú sme si nenechali ujsť ani v tomto roku. Milovníci hudby a tanca nášho umeleckého súboru Technik sa zišli 6. 12. 2013 vo veľkej koncertnej sieni Slovenského rozhlasu. Aby sme však nezabudli, že univerzita každodenne počas celého roka žije vzdelávaním a vedou, využil túto slávnostnú príležitosť rektor Robert Redhammer na udelenie ocenení významnému vedcovi, výskumníkovi a vybraným profesorom z jednotlivých fakúlt.

Vedcom roka sa stal **prof. RNDr. Jozef Širáň, DrSc.**, z Katedry matematiky a deskriptívnej geometrie SvF STU. Venuje sa skúmaniu vysoko symetrických rozkladov komplikovaných a neštandardných plôch vo viacrozmerných priestoroch s použitím hyperbolickej geometrie, ktorá je okrem iného aj geometrickým základom Einsteinovej teórie relativity. Je medzinárodne uznávaným odborníkom s množstvom publikácií v prestížnych vedeckých časopisoch.

Titul mladý vedecký pracovník získal **Ing. Ján Rimarčík, PhD.**, z Ústavu fyzikálnej chémie a chemickej fyziky FCHPT STU. Patrí do skupiny kvantových chemikov, ktorí sa venujú teoretickému výskumu antioxidantov. Zaoberá sa výskumom antioxidačného potenciálu modelových aj prírodných látok. Jeho nadpriemernú publikačnú činnosť dokumentuje 16 CC publikácií a eviduje viac ako 90 SCI citácií na ním publikované výsledky.

Na návrh fakúlt si ocenenie Profesor roka prevzali:

Prof. Ing. Ivan Baláž, PhD., Katedra kovových a drevených konštrukcií, SvF STU. Špecializuje sa na stabilitu kovových konštrukcií a na správanie sa namáhaných tenkostenných konštrukcií. Je spoluautorom dvoch zahraničných monografií, 184 vedeckých článkov. Podieľal sa na expertíznych výpočtoch Prístavného mosta, zosilnení Mosta

SNP, navrhovaní Mosta Apollo a výpočtoch fasády budovy Národnej banky v Bratislave.

Prof. Ing. Miroslav Božanský, PhD., Ústav dopravnej techniky a konštruovania Sjf STU. Je znalcom v oblasti strojárstva, pracuje ako zástupca SR v medzinárodných organizáciách ISO a DIN pre oblasť spojovacích prvkov. V roku 2013 podal dva návrhy priemyselného vzoru a publikoval dva príspevky v časopisoch databázy Scopus. Spolupodieľal sa na získaní významného grantu z európskych fondov.

Prof. Ing. Ján Labuda, DrSc., riaditeľ Ústavu analytickej chémie, FCHPT STU. Venuje sa výskumu a vývoju biosenzorov a elektrosenzorov na báze nanomateriálov pre stopové a ultrastopové množstvá analytov vo vzorkách. Je členom výborov divízií analytickej chémie Medzinárodnej únie čistej a aplikovanej chémie Európskej spoločnosti pre chemickú a molekulárnu vedu. Je autorom a spoluautorom vyše 120 karentovaných vedeckých prác, eviduje vyše 1 100 SCI citácií.

Prof. akad. soch. Peter Paliatka, vedúci Ústavu dizajnu FA STU. V pedagogickej praxi aj v umeleckej tvorbe sa venuje predovšetkým priemyselnému dizajnu, ale aj sochárstvu a interiérovému dizajnu. Je držiteľom dvoch čestných uznaní v Národnej cene za dizajn – v roku 1997 za kolekciu vodovodných batérií Futura a v roku 2009 za dizajn zemného nakladača. Je držiteľom šiestich chránených dizajnov.

Prof. Ing. Ivan Baránek, CSc., Katedra obrábania, montáže a tvárnenia, MTF STU. Vo vedeckej oblasti sa zameriava na oblasť obrábania, predovšetkým na riešenie praktických problémov súvisiacich s aplikáciou nových rezných materiálov, rezných nástrojov, rezných kvapalín, obrábaním ťažko obrobitelných materiálov. Výsledky svojich prác publikoval vo viac ako 150 publikáciách doma aj v zahraničí.

IVA ŠAJBIDOROVÁ
foto: MATEJ KOVÁČ

Hodnoty národa nie sú iba v banke

Pre intelekt je vždy užitočné niečo sa dozvedieť, pretože to z neho vypudí zbytočnosti a rozvinie prospešné. O túto, aj v 21. storočí živú myšlienku Leonarda da Vinciho sa oprela doc. Ing. arch. Nadežda Hrašková, PhD., z Fakulty architektúry STU v prednáške pre alumnistov v čase predvianočnom. Azda ani nebolo krajšej témy ako sa pokochať nádherou slovenskej ľudovej architektúry. N. Hrašková rozprávala obrázkami a svojím profesionálnym i srdcom podfarbeným pohľadom.

Naša ľudová architektúra má rôznorodé charakteristické znaky podľa jednotlivých oblastí. Je výpoveďou o materiálnej i duchovnej stránke života doby. Jej vzácnosťou je zhmotnenie udalostí v živote a práci, kde, na rozdiel od súčasnosti, prevládala úžitkovosť, sprevádzaná krásou. Krásou prejavov roľníkov, pastierov, drotárov, či plátenníkov, predstavujúcich dominantné zamestnanie na Slovensku. A hoci neboli vzdelaní, ovládali prírodné zákonitosti, ktoré boli zakomponované do ich svojpomocne postavených funkčných a harmonických vidieckych sídiel, kde vládli, na rozdiel od súčasnosti, priateľské susedské vzťahy.

Na prechádzke skvostami zachovanej slovenskej ľudovej architektúry sme sa pristavili pri klenotoch – drevených kostolíkoch na východnom Slovensku. V Hronseku, kde je 300-ročný kostolík bez jediného klinca. V Zuberici je zachytená krása oravskej dediny, v Martine Jahodníckej háje, či Múzeum slovenskej dediny, kde je rukopis kolegov z FA STU. Pod ochranou UNESCO je zabudnutý Vlkolínec, očarujúce sú banícke sídla v Španej doline, ale aj kamenné obydla v Brhlavci. Sú inšpiráciami na letnú dovolenku.

Povojnové obdobie po r. 1948 prinieslo rozpad tradičnej hodnotovej hierarchie, rozpad obrazu vidieka, čo platí aj v súčasnosti, keď vo väčšine prípadov dochádza k estetickému devastácii historických (aj moderných) domov. Aj vďaka tzv. architektom. Transformácia je podľa doc. Hraškovej potrebná i v architektúre, ale deformácie rozhodne nie. Aktuálne preto je opäť uznať odbornosť architekta a urbanistu. Hodnoty národa totiž nie sú iba v jeho aktívach v banke...

R. WAGNEROVÁ

Stavebná fakulta a Stavba roka 2013

Už 19. ročník prestížnej celoštátnej súťaže Stavba roka 2013 potvrdil profesionalitu absolventov Stavebnej fakulty STU, ktorá bola zároveň jedným z jej vyhlasovateľov. Za ocenenými dielami je už opakovane možné nájsť mená absolventov SvF, konkrétne z Katedry stavebnej mechaniky, Katedry kovových a drevených konštrukcií, Katedry geotechniky a Katedry betónových konštrukcií a mostov. Stavba roka sa každoročne vyhlasuje na podporu kvality komplexnej realizácie stavebného diela ako súčasť uceleného systému zabezpečovania kvality vo výstavbe a stavebníctve s cieľom dosiahnutia európskych štandardov.

nú časť s nákupným centrom, kancelármi, hotelom, podzemnými garážami, ako aj s obnovenou verejnou plavárňou. Pod statické riešenie komplexu sa podpísal prof. Ing. Norbert Jendželovský, PhD., z Katedry stavebnej mechaniky Stavebnej fakulty STU. Komplex Central tiež získal Cenu Slovenskej komory stavebných inžinierov za najlepšie projektové riešenie stavebného diela, ktorú odovzdal jej predseda a zároveň prodekan Stavebnej fakulty prof. Ing. Vladimír Benko, PhD.

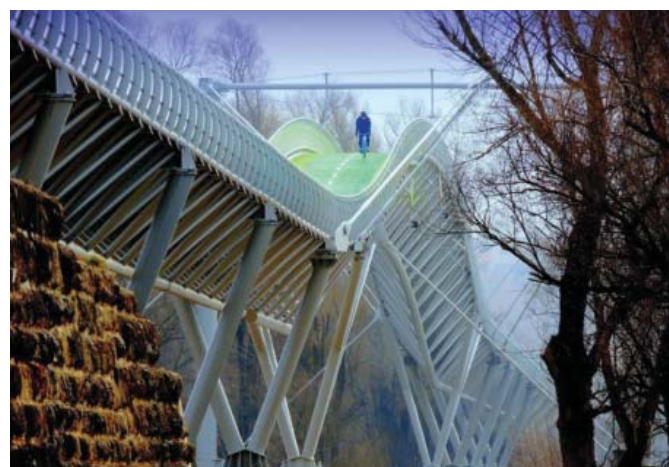
V kategórii Cena za celospoločenský prínos bola Cena primátora hl. mesta Slovenskej republiky Bratislavy udelená Fakulte informatiky a informačných technológií STU

rozvoja SR. Jej držiteľom sa stal realizačný tím Cyklomostu slobody, ktorý spája slovenský a rakúsky breh a vytvára tak prepojenie už existujúcich cyklotrás. Za statickým riešením diela stál prof. h. c., prof. Dr. Ing. Zoltán Agócs, PhD. (Katedra kovových a drevených konštrukcií), prof. Ing. Peter Turček, PhD. (Katedra geotechniky) a Ing. Ľuboš Rojko, PhD. (niekdajší dlhoročný zamestnanec Katedry betónových konštrukcií a mostov). Toto dielo zároveň získalo 2. miesto v kategórii Cena verejnosti 2013.

Cenu Stavebnej fakulty STU v Bratislave za uplatnenie vedy a techniky v realizácii stavebného diela si z rúk dekana, prof. Ing.

Central (foto: Ľubo Stacho).

Cyklomost slobody (foto: Ing. arch. Milan Beláček).

Stavbou roka 2013 sa stal bratislavský multifunkčný komplex Central, ktorý premenil zanedbanú a bezvýznamnú plochu v centrálnej zóne mesta na významnú súčasť mestského života. Ide o polyfunkčné, výškovo členené centrum, ktoré integruje rezidenč-

ny v Bratislave. Za statickou a nosnými konštrukciami tejto budovy nájdeme zástupcu Stavebnej fakulty prof. Ing. Milana Sokola, PhD., z Katedry stavebnej mechaniky.

V rovnakej kategórii bola udelená aj Cena ministra dopravy, výstavby a regionálneho

Alojza Kopáčka, PhD., prevzali autori architektonického riešenia nízkoenergetického administratívno-priemyselného objektu Sedem, reklamná agentúra, s. r. o., Košice.

ŠTEFÁNIA CICKOVÁ

Ocenenie študentov na Strojníckej fakulte

Všetci ocenění študenti si na pamiatku si urobili spoločnú fotografiu s vedením fakulty.

Deň boja za slobodu a demokraciu, ktorý je späť so začiatkom demokratických zmien na Slovensku, si 17. novembra pripomenuli študenti a vedenie fakulty. Tento deň nesie aj názov Medzinárodný deň študentstva a je spomienkou na tragické udalosti, ku ktorým došlo v období od 28. októbra do 17. novembra 1939 vo vtedajšom Protektoráte Čechy a Morava. Bol vyhlásený v Londýne v roku 1941 pri druhom výročí týchto udalostí.

Dekan fakulty prof. Ing. Ľubomír Šooš, PhD., spoločne so svojimi prodekanmi, predsedníčkou akademického senátu a predsedníčkou odborového zväzu na fakulte, si pozval do zasadačky najlepších študentov zo všetkých ročníkov, najaktívnejších študentov zo Študentského cechu strojárů, ako

aj tých, ktorí úspešne reprezentujú fakultu v študentských formulách a úspešných športovcov. Z bakalárskeho štúdia si prevzali ocenenie a darčeky (aj vo forme štipendia) študenti: Ľuboš Gašparovič, Lukáš Leckéš, Andrej Holúbek, Michal Durila, Patrik Gálik, Daniela Welnitzová. Z inžinierskeho stupňa získali darčeky Bc. Simona Róková, Bc. Marek Džadoň, Bc. Matej Petráš, Bc. Richard Gažík, Bc. Aleš Kurfürst, Bc. Marta Murgašová, Bc. Bruno Musil. Najlepší doktorand bol Ing. Peter Peciar. Naši „cechári“ prišli v zostave Martin Ondraščin, Tomáš Kováč, Mário Kirka, Martin Nemec, Markus Melicher, Lucia Mihályová. Všetky tímy formúl zastupovali Ing. Rastislav Toman, Peter Vojtička, Martin Gavenda, Marek Smolár, Beáta Fukasová,

Martin Čermák. Zo športovcov fakulty si ocenenie prevzali: Richard Vančo – reprezentant SR vo veslovaní (1. miesto – majstrovstvá SR vo veslovaní, 4. miesto majstrovstvá Európy, 7. miesto majstrovstvá sveta), Bc. Michal Šumeraj (1. miesto – vysokoškolská liga vo futbale) a Zuzana Valachová (1. miesto vo finále súboja univerzít SR vo volejbale). Po skončení oficiálnej slávnosti sa konala beseda so študentmi.

Vedenie Sjf ďakuje oceneným študentom za vzornú reprezentáciu a želá všetkým študentom fakulty pri príležitosti tohto významného výročia veľa úspechov v štúdiu a v osobnom živote.

MARIAN KRÁLIK

Prednáška A. Reimolda

Prednáška predsedu predstavenstva VW Slovakia, a. s., A. Reimolda prítomných zaujala.

Na Strojníckej fakulte sa pred niekoľkými rokmi začal pilotný projekt Volkswagen Slovakia, a. s., pre vysoké školy s názvom IngA. Projekt je určený pre študentov fakulty a budúcich záujemcov o uplatnenie v tejto špičkovej svetovej firme a jeho súčasťou je aj odborná prednáška pracovníka VW Slovakia. Predseda predstavenstva VW Slovakia, a. s., Albrecht Reimold hovoril o trendoch a výzvach v automobilovom priemysle (Trends and Challenges in Automotive Industry). Zame-

ral sa predovšetkým na niektoré technické riešenia v moderných automobiloch, nevyhol sa elektromobilom a hybridným pohonom. Podrobne analyzoval aj postup výroby automobilu. Prednáška bola v angličtine, v rovnakom jazyku sa niesla aj diskusia so študentmi.

Po ňom vystúpila G. Ďubjaková zo Vzdelávacieho strediska VW Slovakia. Predstavila program pre návštevy záujemcov zo strany študentov v závode v rámci programu IngA, možnosti praxe už počas štúdia a postup po nástupe mladých absolventov fakulty vo firme. Ako dôkaz záujmu a úspechu programu vystúpili dvaja absolventi našej fakulty, ktorí sú zaradení do tzv. Trainee programu, čo je ročný rozvojový program pre čerstvých absolventov vysokých škôl technického a ekonomického zamerania, ktorí chcú smerovať kariéru do oblasti riadenia pracovníkov a majú záujem o odborný rozvoj. Cieľom programu je získanie manažérskeho dorastu a špecialistov pre odborné útvary. Jedným z dôležitých faktorov úspechu je znalosť jedného až dvoch cudzích jazykov, pričom nemčina je preferovaná.

Strojnícka fakulta STU má s Volkswagen Slovakia, a. s., už viac ako 18 ročnú úspešnú spoluprácu na rôznych úrovniach. Veľké množstvo absolventov fakulty našlo v tejto firme vynikajúce uplatnenie. V tomto trende chcú obe strany naďalej pokračovať.

MARIAN KRÁLIK

STU prispieva k projektu Dunajská stratégia

Od roku 2008 začala EÚ rozvíjať makroregionálne stratégie ako jednu z nových foriem teritoriálnej spolupráce, ktorej významným míľnikom bolo schválenie Dunajskej stratégie na zasadnutí Európskej rady 24. júna 2011. Stratégia pozostáva zo štyroch pilierov a 11 prioritných oblastí. Vláda SR 30. 3. 2011 schválila aktualizovanú národnú pozíciu v Dunajskej stratégii a určila koordinátorov prioritných oblastí. Na základe rozhodnutia vlády SR je Slovenská republika spolkoodkoordinátorom dvoch prioritných oblastí:

- prioritnej oblasti 4. Obnova a zachovanie kvality vôd – spolu s Maďarskom
- prioritnej oblasti 7. Rozvoj vedomostnej spoločnosti prostredníctvom výskumu, vzdelávania a informačných technológií – spolu so Srbskom.

Dunajská stratégia má ambíciu vytvoriť mechanizmus spoločnej zodpovednosti krajín Dunajského regiónu za ekonomický a spoločenský rozvoj podunajských krajín a uchovávanie prírodného a kultúrneho dedičstva. Dunajská stratégia sa môže stať prvým veľkým európskym projektom, ktorý umožní zjednotiť sa na vývoji v záujme potrieb a priorít štátov, regiónov a spoločenstiev, z ktorého bude benefitovať celá Európa. Koordinovaný prístup krajín, regiónov a civilného sektora k spoločným problémom Dunaja a priľahlého územia, založený na transparentnej a vzájomnej komunikácii všetkých zainteresovaných aktérov, umožní ich efektívnejšie a nákladovo výhodnejšie riešenie a dovoľí naplno využiť potenciál regiónu.

Premiér vlády SR na konferencii Vedecká podpora pre Dunajskú stratégiu v máji 2013 zdôraznil predpoklad Dunajskej stratégie lepšie zohľadňovať problematiku globalizácie spoločnými projektmi a riešeniami s nadregionálnym významom. Ak spoločenstvo 14 krajín Dunajského regiónu nevyužije potenciálne možnosti a výhody, ktorými v súčasnosti ešte disponuje, stratí šancu ďalšieho rozvoja a v globálnom meradle sa môže stať chudobnejším a bezvýznamným regiónom. Podstatou snahy EÚ pre európske makroregiony je udržať vysoko atraktívne, konkurencieschopné, sociálno-trhové hospodárstvo a pritom súčasne zachovať európske sociálne modely. SR má eminentný záujem realizovať v rámci Dunajskej stratégie projekty, ktoré budú v synerгии s ďalšími politikami a iniciatívami na úrovni EÚ.

Jedným z hlavných nástrojov zvýšenia konkurencieschopnosti štátov regiónu je inovácia a transfer výsledkov vedy a výskumu

z akademického prostredia do priemyselnej praxe. V novembri 2012 sa v Regensburgu stretli politici, stratégovia, ekonómovia, akademickí odborníci z makroregionu povodia Dunaja na prvom výročnom fóre európskej stratégie pre Dunajský región. Závažnosť myšlienok dunajskej stratégie potvrdila aj prítomnosť a príhovor spolkovej kancelárky Angely Merkelovej. V rámci tejto konferencie dekan FEI STU Gabriel Juhás podpísal zmluvu o príprave a založení akademického centra pre transfer technológií na FEI STU v Bratislave, ktoré bude jedným z oporných bodov siete pre inováciu spolu s centrami na SPU v Nitre, univerzitách v Novom Sade v Srbsku a v Kluži-Napoce v Rumunsku. DTC, Danube transfer centrá sú zamerané na podporu regionálnej inovácie, zavádzanie výsledkov vedy a výskumu do praxe, ako aj skvalitnenie a zefektívnenie technológií v malých a stredných podnikoch v regiónoch. DTC pri FEI STU plánuje realizáciu programu na podporu projektového manažmentu a zavádzanie IKT nástrojov na podporu projektového riadenia v regióne, rozšírenie existujúcich projektov z oblasti fotovoltaiky, podporu projektov z oblasti telemedicíny v spádovej oblasti univerzity a bude svoj program dynamicky adaptovať podľa požiadaviek a potrieb podnikov z praxe s cieľom zvýšenia konkurencieschopnosti regiónu.

V októbri 2013 sa v Bukurešti uskutočnila konferencia členských štátov Dunajskej stratégie, ktorú uviedol premiér rumunskej vlády Victor Ponta a jeden z hlavných príhovorov mal eurokomisár Johannes Hahn. Konferencia zhodnotila úspešný rozbeh programov a projektov EUDSR za posledné dva roky a jej hlavným odkazom bola výzva na zapracovanie potrieb makroregionu do projektov Horizont na obdobie 2014 – 2020. Projekt realizácie DTC na vybraných univer-

zitách v makroregióne a ich zosieťovanie sa stáva vlajkovou loďou Dunajskej stratégie pre prioritnú oblasť PA8 – Konkurencieschopnosť a rozvoj klastrov. Slovensko patrí medzi krajiny, ktoré pochopili strategický význam a budúcnosť Dunajskej stratégie a podporujú prípravu, tvorbu a realizáciu pilotných projektov pre budúce programovacie obdobie. Vytvorené subjekty budú registrované v Bruseli s cieľom získať PIC identifikátor, potrebný pre administráciu pri podávaní projektových žiadostí z fondov Európskej komisie.

Fakulta elektrotechniky a informatiky Slovenskej technickej univerzity v Bratislave prispieva k naplneniu vízie a cieľov projektu Dunajskej stratégie a k medzinárodnej spolupráci Slovenska v oblasti prenosu poznatkov v technických a prírodných vedách smerom k malým a stredným podnikom. Projekt Danube transfer center začína plniť realizačné výstupy v oblasti náročných cieľov pre zlepšenie konkurencieschopnosti Slovenska a krajín pozdĺž Dunaja prostredníctvom inovácií a prenosu výsledkov výskumu do reálneho podnikateľského prostredia. Realizácia záväzkov FEI STU v súlade s podpísaným memorandom z Regensburgu je na Fakulte elektrotechniky a informatiky STU v Bratislave predmetom záujmu a sústavného hodnotenia vedenia fakulty, ktorá pre DTC vytvára materiálne aj personálne podmienky zodpovedajúce vysokým cieľom Dunajskej stratégie. Vedenie FEI STU je presvedčené, že proces tvorby siete DTC v krajinách Dunajskej stratégie je správnym krokom v naplňovaní vízie makroregionu Dunajskej stratégie v oblasti inovácií a podpory rozvoja malých a stredných podnikov a posilnení pozície a výsledkov elektrotechnického a informačného priemyslu na Slovensku.

PETER LINHARDT

60. výročie založenia Katedry technológie ropy

Podstatnú časť účastníkov tvorili bývalí absolventi katedry ropy.

Slovenská vysoká škola technická (SVŠT) v roku 1938 zahrňovala Odbor chemickotechnologického inžinierstva. Základné pracoviská sa nazývali ústavy. Na ústavoch sa postupne začali vyučovať technické a technologické predmety viazané aj na spracovanie ropy. Takýto ústav, predchodca jubilujúcej katedry ropy, bol Ústav chemickej technológie palív a minerálnych olejov. Vznik ústavu súvisí s príchodom prof. Zanzotto na SVŠT. Vďaka jeho organizačným schopnostiam sa táto práca darila. Ku koncu letného semestra v roku 1951 však musel prof. Zanzotto z politických dôvodov SVŠT opustiť. Po premenovaní Odboru chemicko-technologického inžinierstva na Chemickú fakultu sa ústavy postupne menili na katedry rôzneho zamerania v súlade s požiadavkami praxe. Začiatkom roka 1952 bol na fakultu pozvaný prof. Ing. Václav Veselý, DrSc., s menom a prácou ktorého je nerozlučne spojený vznik a rozvoj katedry ropy a uhľovodíkových plynov. Od založenia katedry až do roku 1976 (23 rokov) bol jej vedúcim. Po odchode prof. V. Veselého funkciu vedúceho katedry zastávali: prof. Ing. J. Baxa, CSc. (1976 – 1999), doc. Ing. Z. Židek, CSc. (1990 – 2001) a doc. Ing. P. Daučík, CSc. (2001 – 2013).

V školskom roku 1952/53 sa začala na fakulte výučba v rámci špecializácie ropy a bolo promovaných prvých 10 absolventov. Rok 1953 bol významný aj z dôvodu presťahovania sa katedry do novej budovy na Jánskej ulici (dnes Kollárovo námestie). Všeobecná požiadavka praxe a existencia sil-

ného oddelenia umožnili od roku 1962 vytvorenie samostatnej Katedry procesov a zariadení chemickej technológie, vyčlenením sa z existujúcej Katedry ropy, procesov a aparátov. Následne aj dnešná jubilujúca katedra zmenila svoj názov na Katedru chémie a technológie ropy.

V období šesťdesiatych a sedemdesiatych rokov minulého storočia katedra reagovala na celosvetový masívny nástup petrochémie. Pripravovala vedeckých pracovníkov, vybavila sa modernou prístrojovou technikou, zamerala vedecko-výskumnú činnosť na efektívnejšie využitie ropnej suroviny. Význam petrochémie vo výučbe i výskume katedry sa zvýraznil zmenou názvu katedry na Katedru technológie ropy a petrochémie.

Ďalšie roky bol život a práca katedry v znamení väčšieho sústredenia sa na spoluprácu s praxou, inovácie prístrojového vybavenia, prehĺbenia vedeckovýskumnej činnosti, skvalitnenia pedagogickej práce i kvalifikačného rastu pracovníkov katedry. Zdrojom získavania nových pracovníkov bola najčastejšie vedecká príprava absolventov. Zámery a úlohy katedry sa dali realizovať iba v rámci koordinovanej spolupráce a za výdatného príspevku všetkých členov katedry i jej technických a iných pracovníkov. Priebežne aktualizuje obsah pedagogického procesu a vychováva absolventov pre prax, výskum i vedeckú prípravu. Bakalári, inžinieri, kandidáti vied a absolventi doktorandského štúdia bez problémov nachádzajú uplatnenie. Za roky existencie katedra vychovala 741 absolventov, z toho 50 zahraničných z rôznych kútov sveta, napríklad: Bulharsko, Cyprus, Mexiko, Bolívia, Kuba, Irak, Sýria, Jemen, Etiópia, Srí Lanka, Vietnam.

Pri organizačných zmenách na Fakulte chemickej a potravinárskej technológie bola katedra premenovaná na oddelenie technológie ropy a petrochémie (OTPR). Oddelenie je od roku 2006 súčasťou Ústavu organickej chémie, katalýzy a petrochémie. Spolupráca s oddelením organickej chémie a oddelením organickej technológie v rámci ústavu umožňuje OTPR lepšiu realizáciu pedagogickej a výskumnej činnosti.

PAVOL DAUČÍK, MARCELA HADVINOVÁ

Foto: P. HUDEC

Životná púť profesora Baxu

Prof. Ing. Jozef Baxa, CSc., rodák zo Štefanovej, je ženatý a má jednu dcéru. V rodnej obci navštevoval základnú školu. Gymnázium absolvoval v Trnave. V roku 1949 prišiel študovať do Bratislavy na Odbor chemického inžinierstva SVŠT (terajšia FCHPT STU) a štúdium ukončil v roku 1953. Už počas štúdia bol jeden rok asistentom na Katedre analytickej chémie. Pracovať začal na vtedajšej Katedre ropy a uhľovodíkových plynov, kde bol postupne asistentom, odborným asistentom, docentom a profesorom.

V rokoch 1976 až 1990 bol vedúcim Katedry chémie a technológie ropy. Do jeho pedagogickej činnosti okrem prednášok z predmetov *technológia ropy* a *chémia a analýza palív*, patrila aj odborná príprava vyše 600 absolventov študijného odboru. Medzi jeho absolventmi je aj značný podiel zahraničných študentov. Profesor Baxa bol vedúcim alebo konzultantom približne 100 diplomantom. Do jeho pedagogickej a súčasne vedeckovýskumnej práce patrí aj výchova 12 kandidátov vied. Výsledky vedeckovýskumnej práce sa týkajú viacerých problematik, najmä zloženia a vlastností ropných a syntetických olejov, prísad a rozvoja analytických metód. Jeho publikácie tvorí viac ako 100 pôvodných vedeckých prác v časopisoch a viac ako 60 patentov. Ako príslušník technologického katedry mal úzku spoluprácu s praxou. Navštevoval podniky, kde získaval potrebné

Dekan J. Šajbidor blahoželá prof. Baxovi k 85. narodeninám.

skúsenosti pre svoju pedagogickú prácu. V rámci študijnoprednáškových pobytov, účasti na konferenciách, sympóziách i ako expert pri nábehu rafinérií ropy (Sýria, 1970) často cestoval do zahraničia.

Po odchode do dôchodku (1993) pracoval ešte 7 rokov na katedre. Dodnes je jeho pomoc užitočná a jeho odborné rady oceňujú všetci spolupracovníci.

PAVOL DAUČÍK, MARCELA HADVINOVÁ

Pavilón pred Fakultou architektúry

I love urban intervention / Milujem mestské zásahy – pod týmto názvom sa uskutočnila začiatkom akademického roka letná škola na Fakulte architektúry, výsledkom ktorej bol pavilón ako produkt „urban intervention“. Pod vedením pedagógov Bohuša Kubinského a Katky Boháčovej tím 25 ľudí realizoval štruktúru podľa projektu od Michala Rachelu, ktorý zvíťazil v súťaži ateliéru pre 4. ročník – výtvorné dielo, a jeho cieľom bolo vyjad-

riť názor na komunikáciu medzi školou a jej bezprostredným verejným priestorom. Štyri obrátené pyramídy z europaliet vytvorili platformu umožňujúcu rôzne aktivity. Koncept spočíval v prepojení dvoch základných rovín – teórie s praxou a študentov s verejnosťou. Letná škola nebola len o realizovaní projektu, ale predstavovala simuláciu architektonického projektovania, pozostávajúcu z tvorby programu, marketingových stratégií

a medializácie. Montáž pavilónu trvala 5 dní a vyše mesiaca slúžil spoločenským fakultným aktivitám od blšáku, premietanie filmu, prvákovice, rôznym diskusiám na témy ako „dočasná architektúra“ alebo „komunity vo verejnom priestore“, Divadlo LAB a street art a i.

IRENA DOROTJAKOVÁ

Fernando Serapião na FA

Brazílska architektúra na jar 2013 oslovila slovenskú verejnosť prostredníctvom výstavy 10+10 Moderných a súčasných brazílskych domov najprv v Primaciálnom paláci a neskôr v Design factory. Brazílsky kritik architektúry, šéfredaktor známeho brazílskeho časopisu o architektúre s názvom Monolito a autor sprievodného textu Prepojenie dialógov v katalógu k výstave – Fernando Serapião – prednášal o projekte a o brazílskej architektúre 5. novembra 2013 v Aule Emila Belluša na Fakulte architektúry STU.

Výber architektúry desiatich modernistických a desiatich súčasných víl a prepojenie týchto dvoch období je relatívne nedávnym prístupom, na základe ktorého možno pochopiť súčasnú architektúru v kontraste s modernou (najvýznamnejším obdobím brazílskej architektúry). V časti prednášky hovoril aj Leonardo Finotti – uznávaný brazílsky fotograf architektúry, ktorého fotografie sú podané jedinečnou optikou. Prednáška bola zorganizovaná v spolupráci s Veľvyslanectvom Brazílskej federatívnej republiky a zúčastnila sa jej aj veľvyslankyňa, Jej Excelencia Susan Kleebank.

IRENA DOROTJAKOVÁ

Zlatý certifikát audítora pre doc. Ivetu Paulovú

V rámci Európskeho týždňa pre kvalitu a Svetového dňa kvality sa 14. – 15. 11. 2013 vo Vysokých Tatrách konal 20. ročník medzinárodnej konferencie, ktorej súčasťou bolo i ocenenie odborníkov v oblasti kvality. Tohtoročné ocenenie Zlatý certifikát audí-

tora získala doc. Ing. Ivetu Paulovú, PhD., z Ústavu bezpečnosti, environmentu a kvality MTF STU za dlhodobý zodpovedný výkon audítora systému manažérstva kvality a za úspešnú prezentáciu Certifikačného orgánu pre osoby Slovenskej spoločnosti pre kvalitu

(COPO – SSK). Ocenenie si prevzala z rúk predsedu výboru pre certifikačnú schému prof. Ing. Miroslava Zafku, DrSc., a prezidenta Slovenskej spoločnosti pre kvalitu Ing. Milana Šestáka.

KAROL BALOG

Cena ÚNMS SR udelená študentke MTF STU

Súťaž „Cena za najlepšie publicistický príspevok v oblasti kvality práce, produkcie a života“ je jednou zo strategických aktivít Národného programu kvality SR. Poslaním súťaže je umožniť získať a šíriť nové poznatky v oblasti kvality práce, produkcie a života na Slovensku pre trvalé zlepšovanie a predstihové inovácie. Cieľom súťaže je upozorniť na prácu novinárov, publicistov, redakcií, vedeckých pracovníkov a absolventov vysokých škôl, zameranú na oblasť

kvality, podporiť ich a oceniť za výnimočné príspevky, ktoré zachytávajú uvedenú tému a prispievajú k zvyšovaniu povedomia verejnosti o problematike a jej prínosoch pre spoločnosť. V kategórii najlepšia diplomová práca bola ocenená študentka MTF STU Petra Kosnáčová s diplomovou prácou s názvom „Uplatnenie štatistických metód pri zlepšovaní procesov“ (vedúca diplomovej práce: Ing. Marta Kučerová, PhD.). Slávnostné vyhlásenie výsledkov

súťaže Národná cena SR za kvalitu 2013 sa uskutočnilo 11. novembra 2013 v historickej budove Národnej rady SR. Diplomy oceneným odovzdával minister hospodárstva SR Tomáš Malatinský a predseda Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR (ÚNMS SR) Jozef Mihok.

JANA ŠTEFÁNKOVÁ

Prvé doktorandské fórum

Na pôde Materiálovotechnologickej fakulty STU so sídlom v Trnave sa 24. – 25. 10. 2013 konala prvá celoslovenská konferencia doktorandov, ktorú organizovala Asociácia doktorandov Slovenska v spolupráci s Materiálovotechnologickou fakultou STU. Na konferencii sa zúčastnilo 125 doktorandov z celého Slovenska, ktorí počas dvoch dní diskutovali na témy týkajúce sa doktorandského štúdia na Slovensku. „Som rada, že doktorandi prejavili záujem o konferenciu a dožadujú sa aj druhého ročníka. Spokojnosť bola nielen na strane hostí a účastníkov, ale rovnako aj Asociácie doktorandov Slovenska,“ povedala Veronika Trstianska, predsedníčka Asociácie doktorandov Slovenska. V rámci programu vystúpili hostia z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, vysokých škôl na Slovensku, či mimovládnych organizácií.

MICHAL ONDRUŠKA

FIIT oslavuje svoje 10. výročie

Súčasný a bývalý dekan – Pavel Čičák a Ľudovít Molnár.

V tomto roku si pripomínáme 10. výročie vzniku FIIT. Od 1. októbra 2003 sa datuje výučba na siedmej fakulte STU v Bratislave. Pri príležitosti osláv 10. narodenín na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady FIIT STU, boli ocenené osobnosti, ktoré sa zaslúžili o vznik a rozvoj fakulty.

Dňa 19. novembra 2013 v popoludňajších hodinách sa Turingova veľká učebňa zaplnila študentmi a zamestnancami fakulty, zástupcami z iných univerzít, spolupracujúcich spoločností, ministerstiev a ďalšími hosťami. Po odznení štátnej hymny, všetkých prítomných privítala a vzácných hostí predstavila prodekanka Viera Rozinajová, ktorá celé podujatie moderovala.

„Vznik fakulty spôsobila vtedajšia situácia v spoločnosti, keď sa z informatiky, dovtedy považovanej za odbornú činnosť, stala bežná vec v našich životoch. Jednoducho, prišli sme do stavu, keď informatiku potrebujeme denne pri väčšine našich aktivít. Z toho vyplynul i výrazný nárast dopytu po odborníkoch, schopných pracovať v tejto oblasti a plniť požiadavky našej generácie na jej využitie. V roku 2003 teda vznikla Fakulta informatiky a informačných technológií, ktorá sa ako jediná na Slovensku zaoberá len informatikou a informačnými technológiami. Od toho dátumu štúdium ukončilo viac ako 1 500 bakalárov, vyše 1 200 inžinierov a 50 doktorandov. Denne prichádzam do kontaktu so spoločnosťami, ktoré sa sťažujú na nedostatok odborníkov v oblasti informačno-komunikačných technológií. Pýtajú sa, koľko našich študentov končí tento rok a koľko v tie ďalšie. Keď vidím tento záujem, viem, že rozhodnutie založiť fakultu bolo správne.“ Privítal hostí Pavel Čičák, dekan fakulty. „Všeobecným faktom na trhu práce je, že absolventi informatiky patria k najžiadanejším absolventom škôl. Kvalitných, technologicky zdatných absolventov je v tejto digitálnej dobe málo a bude to platiť stále viac. Preto ma nesmierne teší, že vaša fakulta dokáže pružne reagovať na potrebu trhu práce a pre mladých ľudí vytvára atraktívnu ponuku vysoko kvalitného vzdelania,“ povedal Peter Pellegrini, štátny tajomník MF SR, ktorý v závere svojho prejavu potvrdil uvoľnenie financií na dostavbu posluchární v našej budove s termínom ihneď.

Rektor STU Robert Redhammer vo svojom prejave skonštatoval, že naša fakulta je bohatou v zmysle kvality a hodnoty ľudí – učiteľov, profesorov a najmä študentov, ktorí sú nielen odborne zdatní, ale dokážu ísť aj do projektov, do podnikania, do rozvoja vlastných myšlienok, do vytvárania pracovných príležitostí pre ostatných, nielen pre seba.

Pavol Návrat, predseda AS FIIT, poďakoval predchádzajúcemu i terajšiemu dekanovi, že viedol a vedie fakultu s víziou a poprial

fakulte, aby mala i v budúcnosti aspoň takých dobrých a šikovných študentov ak doteraz.

Naša fakulta má bohaté skúsenosti v spolupráci s praxou. Prax predstavuje cieľ pre ktorý vychovávame našich študentov. Túto spoluprácu zastrešuje i Rada pre spoluprácu s praxou. Peter Weber v jej zastúpení vyzdvihol význam vzdelávania na našej univerzite a potreby priemyslu mať kvalitných odborníkov a kreatívnych profesionálov v oblasti IKT. Vyzval prítomných študentov, aby sa chytili tejto výzvy a zaželel fakulte veľa úspechov k výchove takýchto ľudí.

Nasledovala zdravica Carla Ghezziho z Politechnico di Milano, prezidenta asociácie fakúlt a pracovísk rozvíjajúcich informatiku v Európe.

V mene dekanov zahraničných fakúlt sa prihovril Jaroslav Zendulka z FIT VUT v Brne a za príbuzné slovenské fakulty a fakulty STU Gabriel Juhás, dekan FEL.

Na slávnostnom zasadnutí VR boli ocenení pracovníci, ktorí sa významným spôsobom zaslúžili o vznik a rozvoj našej fakulty.

Ľudovít Molnár, prvý dekan fakulty si z rúk dekana Pavla Čičáka prevzal medailu Wolfganga Kempelena, udeľovanú jednotlivcom z univerzity aj mimo nej, ktorí významným spôsobom prispeli k rozvoju vedeckého poznania v oblasti informatiky a informačných technológií alebo za mimoriadne zásluhy o rozvoj FIIT STU. Zároveň mu rektor STU odovzdal Pamätný list stromu poznania. Tieto listy odovzdal i ďalším našim profesorom: Márii Bielikovej, Pavlovi Horváthovi, Milanovi Kolesárovi, Vladimírovi Kvasničkovi, Pavlovi Návratovi a Jiřímu Pospíchalovi.

Pamätné a ďakovné listy, ako prejav pocty a uznania za mimoriadne zásluhy o rozvoj fakulty, si prevzali z rúk dekana Mária Bieliková, Norbert Frištacký (in memoriam), Ladislav Hudec, Milan Kolesár, Margaréta Kotočová, Tibor Krajčovič, Jana Minárová, Pavol Návrat, Jiří Šafařík, Martin Šperka, Vladimír Vojtek (in memoriam), Alexandra Bieleková, Alexander Haas, Mária Hricová a Valéria Šimáková.

Na rad prišli i študenti, ktorí si pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva na slávnostnom podujatí prevzali ocenenia – Cenu dekana za výborné študijné výsledky a výborne vypracované záverečné práce v bakalárskom a inžinierskom štúdiu a Cenu rektora v doktorandskom štúdiu.

„Chcel by som nám všetkým zablahoželať k dvom číslam 10 a 50. 10, to je tá fakulta. Ale tých 50... Viete si predstaviť to rozhodnutie na elektrofakulte, zakúpiť počítač v čase, keď ešte náučný slovník hovoril o kybernetike ako buržoáznej pаведе? Museli byť nesmierne silní a múdri a ja by som im chcel poďakovať, že k takémuto rozhodnutiu prišli. Odštartovali niečo, čo nikto z nás vtedy nepredpokladal,“ povedal Ľudovít Molnár a pokračoval: „Chcel by som sa predovšetkým poďakovať našim študentom. Máme skvelých študentov. To nie je náhoda, že je o nich najväčší záujem. Pre mňa, ako učiteľa, bolo ctou a radosťou ich učiť. Som rád, že ma mnohí z nich prerástli. To je snom každého učiteľa. Chcel by som sa poďakovať za nás všetkých ocenených. Chcel by som zaželeť STU veľa síl, znalostí a schopností pri naplňaní vízie našej fakulty.“

Oficiálnu časť ukončil spevácky zbor umeleckého súboru Technik STU v Bratislave. Hostia sa presunuli do foyer na 1. PP a počas rautu si vymieňali svoje názory, skúsenosti...

Slávnostné podujatie pokračovalo Moyzesovej sieni UK galavečerom, ktorý spríjemnil Technik, sfúknuť sviečok narodeninovej torty a slávnostná recepcia. Viac informácií a fotografií z podujatia je v aktualitách na www.fiit.stuba.sk.

ZUZANA MARUŠINCOVÁ

Predseda SOA je z FCHPT STU

Prof. PhDr. Miroslav Bobřík, PhD., vedúci Samostatného oddelenia telesnej výchovy FCHPT STU, bol zvolený do významnej funkcie v štruktúre Slovenského olympijského výboru (SOV) – predsedu Slovenskej olympijskej akadémie (SOA) na obdobie rokov 2013 – 2016. Pri tejto príležitosti sme sa prof. Bobříka opýtali:

Kedy vznikla SOA a aká je jej história?

SOA vznikla 6. 4. 1990 ako zložka Olympijskej spoločnosti Slovenska. Svoju aktivitu založila na činnosti Československej olympijskej akadémie založenej v roku 1987, kto-

rej prvým predsedom bol prof. V. Černušák, člen Medzinárodného olympijského výboru. V období federalizovaného Česko-Slovenska sa ČSOA symetricky rozdelila na českú a slovenskú radu ČSOA. Prvým predsedom SOA bol prof. Pavol Glesk z STU. SOA je členom Medzinárodnej olympijskej akadémie, ktorej sídlo je v Olympii.

Aké sú úlohy SOA v štruktúre SOV?

SOA sa primárne venuje šíreniu myšlienky olympizmu. Plní dôležitú úlohu vo výchove organizovaním a podporovaním vzdelávacích, výchovných, osvetových a spoločenských aktivít. SOA sa venuje vedeckej, študijnej, kultúrnej, informačnej, propagačnej a výchovnej činnosti. Okrem tradičných foriem práce (prednášky, semináre, vedecký výskum), vydáva publikácie, organizuje výstavy v spolupráci s Múzeom telesnej kultúry, pripravuje vedomostné súťaže o olympizme na všetkých stupňoch našej školskej sústavy a od r. 1994 usporadúva Medzinárodný olympijský tábor detí (v tomto roku bol organizovaný vo Vysokých Tatrách).

Aké sú Vaše plány vo funkcii predsedu SOA?

Za prvoradé považujem zlepšenie spolupráce s Ministerstvom školstva tak, aby sa myšlienky kalokagatie dostali reálne do vyučovacích programov na školách všetkých stupňov v predmetoch: dejiny, občianska náuka, etika, estetika a telesná výchova. Aby sa olympizmus postupne stal súčasťou nášho vedomia. Na vysokých školách by sa mala telesná výchova a šport stať integrálnou súčasťou života univerzity a prípravy moderného, vzdelaného a humánne cítiaceho a zmysľajúceho človeka. STU patrí k tým progresívnym a moderným univerzitám, kde šport je zaradený do študijných programov, ale olympijská výchova sa zatiaľ nedostala do vzdelávacieho programu.

Ďakujem za rozhovor a želám Vám v náročnej funkcii veľa úspechov a naplnenie Vašich cieľov.

MIROSLAV HUTŇAN

Squashový turnaj

Výsledky

Muži

1. Jakabšic Jakub, FCHPT STU
2. Barlíková Nicole, Farmaceutická fakulta UK
3. Levičanin Tony, FA STU

Ženy

1. Barlíková Nicole, Farmaceutická fakulta UK
2. Vičanová Daniela, SvF STU
3. Biskupičová Zuzana, ekonomická univerzita

HELENA ČEPOVÁ, riaditeľka turnaja

Dňa 15. novembra 2013 sa v Športovo-relačnom centre Vernost uskutočnil 6. ročník squashového turnaja pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva o Pohár dekana Stavebnej fakulty STU v Bratislave prof. Ing. A. Kopáčka, PhD.

Turnaj mal vysokú športovú úroveň. Poďakovanie patrí dekanovi Stavebnej fakulty, ktorý finančne zabezpečil jeho organizáciu, poháre pre víťazov, diplomy a občerstvenie, ako aj firmám Eye car, Lamitec, Body Energy Club a Belupo, ktoré poskytli upomienkové predmety pre všetkých účastníkov squashového turnaja.

VYSOKOŠKOLSKÝ UMELECKÝ SÚBOR

60. výročie

1953-2013